

Upplivelsesförvaltningen
Lina Torsner, verksamhetscontroller
0171-62 63 79
lina.torsner@enkoping.se

Upplivelsenämnden

Lokalbehovsplan upplivelsenämnden 2024-2033

Beslut

Upplivelsenämnden tackar för informationen.

Beskrivning av ärendet

Lokalbehovsplanen beskriver upplivelsesförvaltningens behov av lokaler på tio års sikt och baserar sig bland annat på befolkningsprognos, omvärldsanalys, styrande dokument såsom kommunens översiktsplan samt lokal- och verksamhetsbehov. Samtliga förvaltningars lokalbehovsplaner samordnas i en kommunövergripande lokalförsörjningsplan som är en del av kommunens planeringsprocess. Kommunens investeringsplanering utgår från nämndernas investeringsplaner och förvaltningarnas lokalbehovsplaner. Viktiga punkter att ta hänsyn till är kostnadsutveckling och effektiviseringsmöjligheter, till exempel genom samverkan.

Upplivelsesförvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att denna lokalbehovsplan på ett tydligt sätt beskriver verksamheternas behov av lokaler på såväl kort sikt som lång sikt. Det innebär en långsiktig planering som innefattar både större och mindre investeringar. Likaså tar planen hänsyn till styrande dokument såsom översiktsplan, långsiktig plan och kultur- och idrottspolitiska programmen i Enköpings kommun. Bedömning samt prövning av barnets bästa i enlighet med barnkonventionen sker i varje enskilt projekt i ett flertal steg där prövningen av barnets bästa görs inom respektive projekt.

Jonas Nyström
förvaltningschef
Enköpings kommun

Camilla Rosenberg
stabschef
Enköpings kommun

Kopia till:
Kommunledningsförvaltningen

Lokalbehovsplan 2024-2033

Upplevelsenämnden

Skriv text här

ENKÖPINGS
KOMMUN

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Syfte.....	4
Avgränsning.....	4
Styrande dokument.....	4
Omvärldsanalys.....	6
Befolkningsprognos.....	8
Prognos – åldersklasser.....	8
Prognos - tätorter.....	9
Prognos - stadsdelar.....	9
Prognos – omland.....	10
Ekonomi.....	11
Verksamheternas lokalbehov.....	11
Idrott och fritid.....	11
Nuläge.....	11
Befintliga anläggningar.....	11
Lokalbehov på kort sikt.....	12
Lokalbehov på lång sikt.....	13
Kultur och turism.....	15
Nuläge.....	15
Befintliga lokaler.....	15
Lokalbehov på kort sikt.....	15
Lokalbehov på lång sikt.....	16

Inledning

Varje nämnd ansvarar för att årligen ta fram en lokalbehovsplan där prioriterade behov och konsekvenser för verksamheten redovisas. Samtliga förvaltningars lokalbehovsplaner samordnas i en kommunövergripande lokalförsörjningsplan som är en del av kommunens planeringsprocess. Kommunens investeringsplanering utgår från nämndernas investerings- och lokalbehovsplaner. Viktiga punkter att ta hänsyn till är kostnadsutveckling och effektiviseringsmöjligheter t.ex. genom samverkan.

Enligt kommunens "Policy för lokalförsörjning" ska samtliga nämnder och förvaltningar planera lokalanvändningen utifrån en helhetssyn på kommunens totala behov och ekonomi och i nära samarbete med kommunstyrelsen och övriga nämnder och styrelser. I det här hänseendet är det viktigt att beakta att det är behovet som ska styra en lokalbehovsplan och inte önskemål.

Syfte

Syftet med lokalbehovsplanen är att styra mot en effektiv lokalanvändning inom ramen för en god ekonomisk hushållning samt vara ett prioriteringsstöd. Med lokaleffektivitet menas att lokalanvändarna har ändamålsenliga lokaler till lägsta kostnad över tid där kostnad, hög nyttjandegrad och nytta är i balans för kommuninvånare och andra brukare.

Avgränsning

Lokalbehovsplanen omfattar upplevelseförvaltningens lokalbehov av såväl nya lokaler som omställningar/ verksamhetsanpassningar (hyresgästpassningar) av befintliga lokaler. Lokalbehovsplanen omfattar inte markanläggningar. Dessa finns istället med i det strategiska investeringsunderlaget.

Styrande dokument

Kommunens översiktsplan (ÖP) är vägledande för all fysisk planering inklusive planering för verksamhetslokaler.

Det pågår ett arbete med översiktsplanering till 2040 och scenario för slutsatser är bland annat:

- Örsundsbro och Grillby har goda möjligheter till befolkningstillväxt.
- Hummelsta och Fjärdhundra kan växa för att understödja befintlig service men det är inte rimligt med någon stortillväxt.
- Skolsta och Lillkyrka, här är det endast rimligt/lämpligt med mindre komplement utifrån deras förutsättningar.

Av **Upplevelsenämndens långsiktiga plan 2020-2023** framgår att upplevelsenämnden vill utveckla fler aktiviteter tillsammans med civilsamhället för att bryta social isolering och segregation. Bland äldre vill nämnden särskilt fokusera på förbyggande och folkhälsofrämjande aktiviteter ur ett fysiskt, psykiskt och socialt perspektiv. Kulturen och idrotten utvecklar Enköpings kommun och är en grundsten i ett väl fungerande samhälle som bidrar till att bredda människors vyer och skapa förståelse för andras

2022-09-15

perspektiv. Nämndens ambition under perioden är att bygga om Joar Blå till ett kulturhus, fyllt med ytor för interaktion och forum för kulturskapande. Nämnden vill även ta ansvar och samla krafterna kring en hållbar utveckling av hela kommunen med dess landsbygd.

Upplevelsenämnden bidrar till kommunfullmäktiges långsiktiga mål 3 genom att nämndens verksamheter och anläggningar ska vara tillgängliga för alla som bor i Enköpings kommun. Att underhålla och fortsätta utveckla förutsättningarna i kommunens kransorter utgör en central del av nämndens uppdrag. Nämnden ska verka för ett brett och tillgängligt utbud av aktiviteter inom sina verksamheter i enlighet med KF mål 11, men också genom att tillhandahålla verksamhetsanpassade lokaler och anläggningar i enlighet med KF mål 8. Genom biblioteken, museum och kulturskolan bidrar nämndens verksamheter till livslångt lärande i enlighet med KF mål 7.

De **idrotts- och kulturpolitiska programmen** antogs av kommunfullmäktige våren 2017 och ska fungera som verktyg både för upplevelsenämnden och övriga kommunala nämnder och bolag.

Idrottspolitikens vision är att Enköpings idrotts-, fritids- och friluftsliv arbetar aktivt för:

- att fler är fysiskt aktiva för en god folkhälsa och där alla har en meningsfull fritid
- att bredd-, elit- och motionsidrott har goda förutsättningar att utvecklas
- god samverkan mellan olika aktörer som skapar en vi-känsla, god sammanhållning, inkludering och nya lösningar
- goda förutsättningar för attraktiva evenemang och arrangemang
- att samla lokalt, regionalt, nationellt och internationellt idrotts-, fritids-, och friluftsliv i lägerstaden Enköping som är välkomnande, välorganiserad och välmående

Hallar och anläggningar

Det finns ett antal mål i det idrottspolitiska programmet som handlar om hallar och anläggningar:

- Invånare och brukare upplever att anläggningar som byggs är anpassade för att fungera i dagens verksamhet samt för framtidens verksamhet och evenemang i en växande kommun.
- Alla aktörer i idrotts-, fritids- och friluftslivet ges möjlighet att delta i nytänkande projekt som involverar ideella krafter i en kreativanläggningsutveckling.
- Invånare och föreningar kan ta del av en tydlig underhålls- och investeringsplanering.

Kulturpolitikens vision är att Enköpings kommun präglas av en kreativ och dynamisk atmosfär med möjlighet att skapa och förverkliga idéer. Detta sker genom:

- En kulturell infrastruktur, ett fritt och ideellt kulturliv är alla viktiga delar av Enköpings kulturliv.
- Enköpings kulturliv tar plats, ifrågasätter och speglar sin samtid, framtid och dåtid.
- Enköpings kulturpolitik efterfrågar, uppmuntrar och stödjer initiativ samt strävar efter att kulturlivets aktörer, så väl offentliga som ideella och näringsliv, känner ägandeskap inför kulturpolitikens genomförande.
- Enköpings kulturpolitik är en del av samhällsbygget Enköping.
- Det kulturpolitiska programmet stärker kulturens roll i kommunen. Ansvaret för att kulturen blir en kraft i kommunens utvecklingsarbete delas av alla kommunala nämnder och bolag.
- Konst, kultur, kulturarv och kulturmiljöer är tillgängliggjorda för alla invånare, både i stad och på landsbygd.
- Kulturpolitiken tar tillvara på digitaliseringens möjligheter.

2022-09-15

Lokaler och anläggningar - kulturell infrastruktur

Det finns flera mål i det kulturpolitiska programmet som rör lokaler och anläggningar:

- Den kulturella infrastrukturen möter kulturlivets behov av ändamålsenliga lokaler för mötesplatser och för verksamheter inom både scenkonst, bibliotek/litteratur, bild och form och film/media och utställningar.
- Landsbygdens kulturella infrastruktur är utbyggd och ändamålsenlig.

Med kulturell infrastruktur menas lokaler som är anpassade för kultur:

- lokaler och platser för attuppleva kultur
- lokaler och platser för eget skapande
- samlingslokaler och platser för kulturella möten

Den regionala strategin för besöksnäring syftar till att utveckla länet och Enköping som besöksmål, att öka antalet besökare till hela kommunen och skapa affärsnytta för den lokala besöksnäringen. Upplevelseförvaltningen ska verka för att perspektivet besöksnäring tas om hand i lokalbehovsplanen. Det blir konkret en parkeringsplats för husbil i gästhamn och övernattningsmöjligheter i nybyggda skolor för barn som deltar i en idrottscup eller på ett musikläger. På samma sätt finns parkturismens besökare med i planering av nytt kulturhus Joar.

Omvärldsanalys

Utifrån underlag från Sveriges kommuner och regioners (SKR) rapport om megatrender och ekonomi kommer framtida behov av verksamhetslokaler att påverkas av:

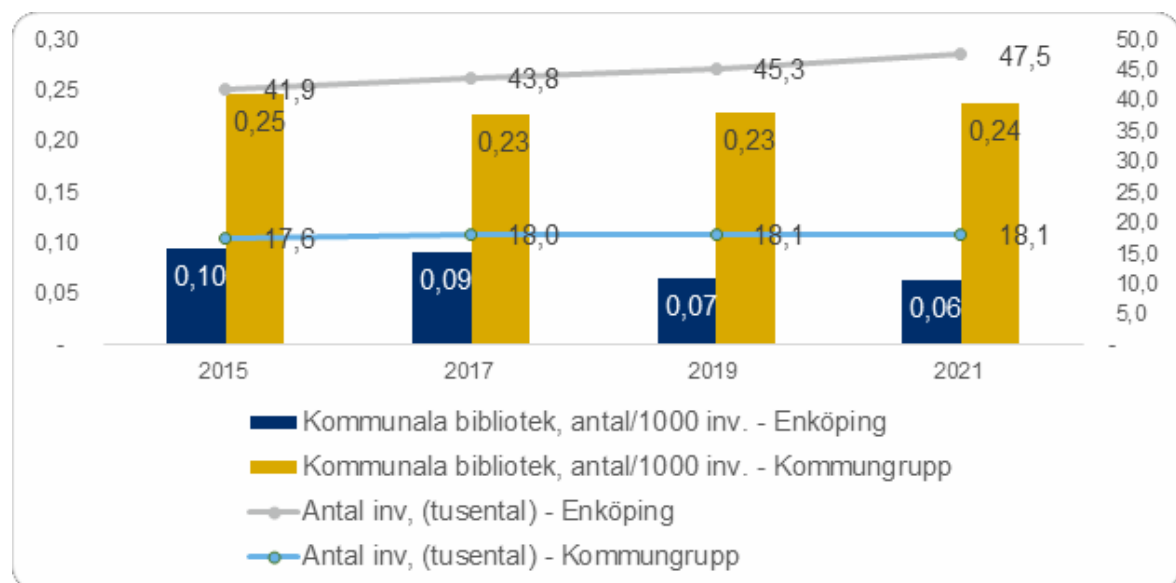
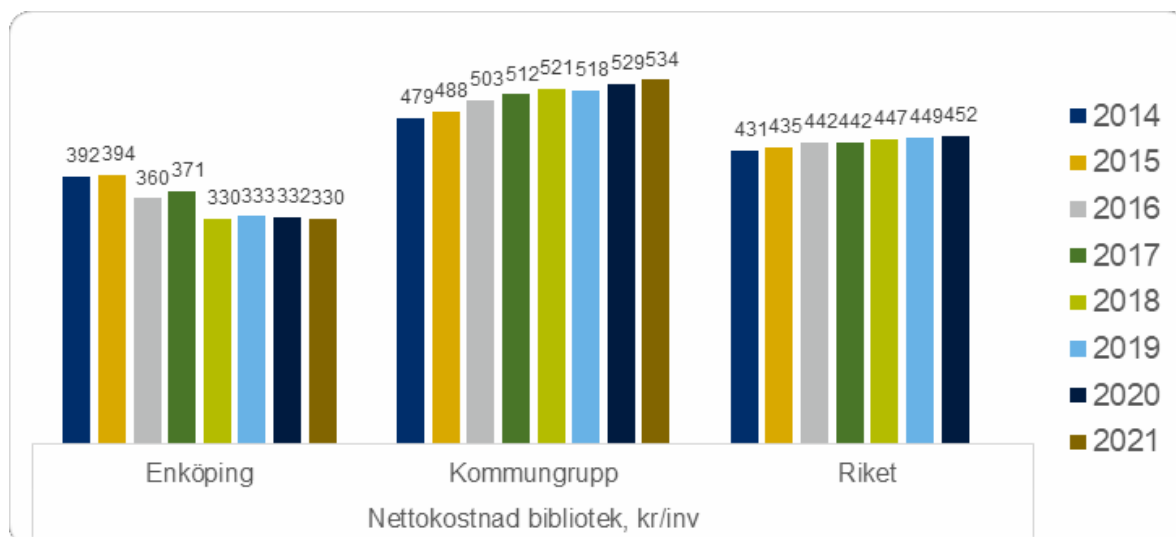
- En åldrande befolkning
- Ökat behov av livslångt lärande
- Utveckling av nya arbetsätt med digitalisering
- Kompetensförsörjning
- Social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet

I samhällsplaneringen behöver det ökande antalet innevånare och deras behov av kultur, fritids- och idrottsaktiviteter tas med tidigt i planeringen. En genomtänkt samplanering, flexibla lokaler och förvaringsytor kan vara en både ekonomiskt och socialt hållbar väg för att möta morgondagens behov. Placering av kommunens verksamhetslokaler behöver göras med omsorg utifrån kommunens tillväxt, stötta exempelvis ett hållbart resande, minimering av klimatrisker samt ge möjligheter för exempelvis skolverksamhet att få tillgång till bra utemiljö och bra möjligheter till delta i och själv utöva aktiviteter på fritiden.

Funktioner som kulturlokaler och bibliotek är svåra att beräkna med hjälp av nyckeltal och har inte samma givna markanspråk som till exempel idrottshall/skola, men behöver likväl tas om hand i samhällsplaneringen. Biblioteket har fått en ökad betydelse som mötesplats, för människor i digitalt utanförskap och som arena för olika konst- och kulturformer. Samverkan med både kommunala

2022-09-15

förvaltningar och civilsamhälle ökar i biblioteksverksamheten. Biblioteket har en utmaning att nå målgrupper som man inte når idag. Enköpings kommun är en av de kommuner som satsar minst kronor per invånare på biblioteksverksamhet i förhållande till andra jämförelsekommuner och riket i helhet och har även lägst antal bibliotek per 1000 invånare jämfört med andra jämförelsekommuner. ¹

Det framtida kommunala uppdraget inom kultur går mot kultur som metod och utveckling för individens utveckling och integration. Det handlar mindre om att vara åskådare och mer om att själv utöva kultur. Framtidens kulturlokaler går mot samlade öppna ytor, avgränsade rum, rum för

¹Kolada nyckeltalsid NO 951

2022-09-15

spontana möten. Lokaler ska gå att ställa om för olika behov som exempelvis film, dans, webb och podd-produktion.

Idag är många fysiskt aktiva både inom och utanför civilsamhället, men inte alla. Trenden i samhället går mot en segregation även i fysisk aktivitetsnivå och det skapar ohälsa som påverkar hela samhället. Fysisk aktivitet, inaktivitet och hälsa är ojämnt fördelad i befolkningen och inom olika grupper i samhället. Möjligheter till en aktiv fritid bidrar till ökad folkhälsa vilket är en viktig prioritering utifrån den demografiska utvecklingen, både inom kultur och idrott samt hela civilsamhället.

Framåt kommer inte kommunen att kunna finansiera alla framtida lokalbehov för föreningslivet. En utveckling som börjat och som behöver fortgå är föreningsinitierade anläggningar med extern finansiering och bidrag. Här behöver kommunen kunna möta upp med dels möjligheter att tillskapa arrenden, men också genom ekonomiska bidrag som krävs för att föreningar ska kunna erhålla externa bidrag. Kommunen kan också bidra med konsultativt stöd till föreningarna i processen.

Befolkningsprognos

Befolkningsprognosen² utgår från antaganden om antalet födda, antalet döda, samt in- och utflyttade till kommunen. Statistiken är underlag till kommunens budgetarbete. Den 8 mars 2022 hade Enköping 47 617 invånare. Under 2021 ökade befolkningen i kommunen med 1 249 invånare motsvarande 2,7 % och är därmed den fjärde snabbast växande kommunen i landet. Enligt prognos ska Enköpings kommun ha över 55 000 invånare efter 2030. Den största ökningen beräknas till år 2033 finnas bland 13-18 åringar och 80+. Vad vi kan utläsa bakåt i tiden kopplat till nuvarande befolkningsprognos är att behovet av fler lokaler och mötesplatser för barn och ungas fritids- och kulturaktiviteter kommer att öka. Målgruppen äldre växer och har ett behov av förutsättningar för att kunna motionera och ta del av kultur hela livet. Med den ökande befolkningen i kommunen finns också all anledning att tro att även antalet besökare till kulturella evenemang som konst, kultur och scenframträdanden också kommer att öka.

Prognos – åldersklasser

Ålder	2022	2026	2030	2033	Förändring antal	Förändring %
0	640	658	679	701	61	9,5%
1-5	3075	3416	3625	3728	653	21,2%
6-12	4318	4814	5236	5517	1199	27,8%
13-15	1795	2011	2207	2339	544	30,3%
16-18	1692	1859	2066	2201	509	30,1%
19-29	5763	5929	6314	6662	899	15,6%

² Enköping kommuns befolkningsprognos juni 2022.

2022-09-15

30-39	6599	7101	7213	7332	733	11,1%
40-64	14566	15337	16288	17019	2453	16,8%
65-74	4846	4915	5340	5660	814	16,8%
75-79	2356	2278	2107	2253	-103	-4,4%
80-84	1408	1872	2000	1844	436	31,0%
85-89	794	912	1229	1390	596	75,1%
90-w	452	468	534	639	187	41,4%
Summa	48304	51570	54836	57285	8981	18,6%

Prognos - tätorter

Tätorter	2022	2026	2030	2032	Förändring antal	Förändring %
Bredsands tätort	1935	2280	2987	3098	1163	60,1%
Enköpings tätort	26550	29148	31540	32711	6161	23,2%
Fjärdhundra tätort	963	1038	1085	1104	141	14,6%
Grillby tätort	1123	1182	1252	1297	174	15,5%
Haga tätort	467	520	522	533	66	14,1%
Hummelsta tätort	975	1005	1033	1060	85	8,7%
Lillkyrka tätort	297	291	287	290	-7	-2,4%
Märsön tätort	243	225	208	203	-40	-16,5%
Skolsta tätort	242	246	242	243	1	0,4%
Örsundsbro tätort	2045	2238	2370	2441	396	19,4%
Summa	34838	38176	41526	42979	8141	23,4%

Prognos - stadsdelar

Stadsdelar	2022	2026	2030	2032	Förändring antal	Förändring %
------------	------	------	------	------	------------------	--------------

2022-09-15

Bergvreten-Gånsta	4092	4469	4548	4660	568	13,9%
Centrum	2549	2662	3296	3393	844	33,1%
Fanna-Herrgården	3220	3741	3894	4035	815	25,3%
Galgvreten-Lillsidan	5827	6186	6727	7080	1253	21,5%
Korsängen	2432	2745	2840	2938	506	20,8%
Munksundet-Gröngarn	3033	3470	3728	3827	794	26,2%
Romberga	2423	2748	3137	3283	860	35,5%
S:t Iljan	2974	3127	3371	3494	520	17,5%
Summa	26550	29148	31540	32711	6161	23,2%

Prognos – omland

Omland	2022	2026	2030	2032	Förändring antal	Förändring %
Enköpings omland	752	820	890	942	190	25,3%
Fjärdhundra omland	2689	2599	2518	2524	-165	-6,1%
Grillby omland	2405	2397	2382	2413	8	0,3%
Hummelsta omland	2495	2496	2488	2522	27	1,1%
Lillkyrka omland	2190	2169	2152	2181	-9	-0,4%
Örsundsbro omland	2834	2815	2785	2814	-20	-0,7%
Landsbygd totalt	13365	13296	13215	13396	31	0,2%

2022-09-15

Ekonomi

Intäkter från skatter, generella bidrag och utjämningsystemet kommer inte att öka i samma takt som kostnader för befintlig verksamhet och kommande kostnader på grund av förändringar i demografin och stora investeringsbehov. För att uppnå god ekonomisk hushållning och kommunens finansiella mål måste investeringsnivån hållas på en långsiktigt hållbar nivå. Det finns ett stort behov av investeringar inom kommunkoncernen. Den skattefinansierade verksamheten domineras av investeringar i lokaler, såväl i nya samt underhåll i befintliga lokaler. När kommunen växer tillkommer även en ökad nivå av investeringar i bland annat infrastruktur.

Under 2022 ska en långsiktig ekonomisk plan tas fram (KS 2021/885) som lokalförsörjningsplanen, och därmed även nämndernas lokalbehovsplan, ska ta hänsyn till framöver.

Upplevelseförvaltningens totala budgeterade kostnad för lokalhyra för de lokaler som är färdigställda uppgår till 68,1 miljoner kronor, varav idrott- och fritids lokalhyra uppgår till cirka 60,4 miljoner kronor, *se bilaga*. Sedan den 1 juli 2019 har upplevelseförvaltningen ansvaret för alla kommunala idrottshallar. Idrottshallarna samnyttjas med utbildningsförvaltningen. 9,5 miljoner kronor av den totala hyreskostnaden debiteras till utbildningsförvaltningen. Till hyreskostnaden tillkommer 0,3 miljoner kronor för lokaler som hyrs av utbildningsförvaltningen. Kultur och turisms årskostnad för lokalhyra uppgår till ca 7,0 miljoner kronor. Vissa av lokalerna samnyttjas med utbildningsförvaltningen.

Kunder som hyr tillfälliga lokaler debiteras enligt den taxa som fastställts av kommunfullmäktige. Upplevelseförvaltningen sköter all bokning och uthyrning av lokalerna. Kunder som hyr lokaler på lång sikt har hyresavtal alternativt nyttjanderättsavtal med upplevelseförvaltningen.

Verksamheternas lokalbehov

Enköping kommuns verksamhetslokaler är till stor del byggda under 1960 till 1980-talet och har haft ett begränsat underhåll de senaste tio åren. Det finns ett stort underhållsbehov då lokalerna nått sin ekonomiska livslängd. Samtidigt har verksamheternas behov ändrats med nya arbetsätt, ny lagstiftning mm. Ett stort behov av olika faciliteter såsom omklädningsrum, toaletter och handikapptoiletter har identifierats liksom olika tillgänglighetsanpassningar, *se bilaga teknisk status*. Upplevelseförvaltningen utvecklar tillgänglighetsperspektivet tillsammans med fastighetsägarna.

Idrott och fritid

Nuläge

Det finns ett stort och brett bestånd av hallar och anläggningar i kommunen. De är koncentrerade i staden men finns även i de mindre orterna. För framtiden finns ett behov av nybyggnation till både traditionella idrotter och anläggningar för nya idrotter och aktiviteter.

Befintliga anläggningar

- Idrottshuset – A, B och C-hall, pingishall, brottningslokal, squash och bowling
- Enahallen

2022-09-15

- Bergvretenhallen
- Nordiahallen
- Hummelstahallen
- Lillkyrka sporthall
- Örsundsbro sporthall
- Fjärdhundra sporthall
- Korsängens idrottshall
- Romberga idrottshall
- Västerledens idrottshallar
- St Ilianshallen
- Fjärdhundra idrottshall
- Hummelsta idrottshall
- Grillby idrottshall
- Skolsta idrottshall
- Bahcohallen (ishall)
- Sandbrohallen (ishall)
- Pepparrottsbadet (familjebad, simhall, gym och relax)
- Fjärdhundrabadet
- Skatehallen på Sandgatan 9

Facilitetsbyggnader och föreningslokaler

Utöver ovan nämnda fastigheter förvaltar upplevelseförvaltningen anläggningar för utomhusidrott och vissa friluftsbad. I anslutning till dessa anläggningar och bad finns olika typer av facilitetsbyggnader och föreningslokaler som upplevelseförvaltningen ansvarar för.

- Åvallen IP (Örsundsbro)
- Enavallen IP – fotboll och friidrott
- Fanna IP- fotboll
- Korsängens idrottsplats - fotboll, softball, baseball och rugby
- Mellevi IP (Fjärdhundra)
- Härnevi IP
- Borgvallen IP (Hummelsta)
- Skogsvallen IP (Grillby)
- Lillkyrka IP
- Bredsand
- Koffsan
- Alstabadet
- Nylada

Lokalbehov på kort sikt

Inom en treårsperiod finns följande behov:

2022-09-15

- **C-paviljongen, Enavallen**
Bibehållande av nuvarande servicenivå
Status: Beslutad och i programhandlingsfas
- **Nya lokaler för personal och maskinpark i Örsundsbro**
Bibehållande av nuvarande servicenivå
Verksamheten har idag en liten lokal i sporthallen i Örsundsbro där någon enstaka maskin kan förvaras samt personalutrymme i ett funktionärsrum. Den stora delen av maskinparken förvaras dock utomhus och i containrar. Ett alternativ har tagits fram där en enklare garageutbyggnad byggs från sporthallen. Projektet bör genomföras snarast möjligt med hänvisning till arbetsmiljö och säkerhet.
Status: Beslutad men inte påbörjad.
- **Ny sporthall i västra Enköping**
Oförändrad servicenivå samtidigt som vi ska klara en ökad volym
Området runt Romberga och Västerleden växer, särskilt i gruppen barn och unga. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden projekterar en ny grundskola för förskoleklass-årskurs 9 som ska ersätta Enöglaskolan. Med anledning av detta ska även en ny sporthall uppföras för skolan och civilsamhället. Den ska ersätta de två små gymnastikhallarna som idag finns på västerleden som inte är ändamålsenliga. Sporthallen ska anpassas och utökas för att ge gymnastiken bättre förutsättningar att utöva sin idrott.
Status: Beslutad och systemhandlingsfasen.

Lokalbehov på lång sikt

I stort kan man se att trycket på kommunens idrottsanläggningar kommer att öka. Detta gäller både skola, civilsamhälle och andra förhållare. Inom en 10-årsperiod ser upplevelseförvaltningen följande behov:

- **Ny sporthall**
Oförändrad servicenivå/möta ökad volym
Enköping växer kraftigt, särskilt i gruppen barn och unga. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden kommer i september 2022 fatta beslut om en förstudie gällande placering av en ny kommunal grundskola. Om ytterligare en kommunal grundskola ska byggas behöver även en ny sporthall uppföras för skolan och civilsamhället. Sporthallen kan, liksom sporthall västra Enköping, kunna anpassas för att någon idrott bättre förutsättningar. Om en ny grundskola placeras nära Korsängsfältet skulle en multihall kunna ersätta behovet av en ny sporthall.
- **Fler bokningsbara hallar**
Bibehållen servicenivå/möta ökad volym
När det gäller kommunens fullstora sporthallar är beläggningen redan idag så hög att bokningsbara tider i stort sett saknas. De båda ishallarna är i stort sett fullbelagda och antalet veckor för uthyrning på is har utökats för den nya Sandbrohallen. Det är av yttersta vikt vid planering av nya skolor att idrottshallar i anslutning till dessa samplaneras med behoven från föreningslivet.

2022-09-15

- **Multihall**

Volymökning och ökad ambitionsnivå

Den gamla simhallen i Idrottshuset kommer inom de närmaste åren att rivas. Ytan skulle kunna nyttjas för att bygga en multihall med av förbunden, godkända mått och publikkapacitet. Idrottshusets A-hall är den hall i kommunen som har störst publikkapacitet. Även denna hall är ålderstigen och kommer inte vara godkänd för spel om representationslag avancerar till högre serie. En multihall i anslutning till Idrottshuset kommer ge nya förutsättningar för att kunna utöva elitidrott i Enköping för ett flertal olika idrotter.

En multihall bidrar även till att skapa bättre förutsättningar för evenemang, mässor och företagsarrangemang. Den kan också bidra till kommunens fortsatta utveckling genom turism, idrottsturism samt en utveckling av konceptet lägerstaden Enköping. En multihall kan samnyttjas och ha flera funktioner inkl scen- och förrådsmöjligheter vid konserter och arrangemang.

Enköping växer och med det följer behov av ytterligare skolor och därmed också nya sporthallar. I diskussionerna har en eventuellt kommande placering i Husberg för en ny grundskola varit aktuell. Om så blir fallet, kan en multihall i Idrottshuset lösa behovet av idrott för den skolan. En multihall kan också lösa behov som andra grundskolor i centralorten har, om deras befintliga sporthall inte räcker till, vilket redan idag är fallet för vissa skolor.

- **Anläggningar för idrott i högre divisioner**

Ökad servicenivå/myndighetskrav

Enköping har i vissa delar inte anläggningar som motsvarar de krav som ställs för spel i högre serier. Bahcohallen är en ålderstigen anläggning som varje år kräver dispensansökan för att kunna användas i Hockeyettan. En sådan dispens kommer troligen inte kunna erhållas i speciellt många år till. Kraven från förbundet har också skärpts vilket innebär att en del större åtgärder krävs på 5-7 års sikt. En process har inletts med föreningen och förbundet för att ta fram en plan för utveckling av anläggningen som också beaktar ett scenario där representationslagen avancerar i seriesystemet.

Se även behovsanalys under avsnittet Multihall ovan.

- **Lokaler för övernattning i samband med evenemang**

Ökad servicenivå/måluppfyllnad

Enköping har profilerat sig som "lägerstaden Enköping" men det saknas bra och billiga övernattningsmöjligheter vid läger. Det finns därför ett stort behov av lokaler för övernattning i närheten av större hallar. Klassrummen är idag svåra att hyra ut för övernattning på grund av dyrbar utrustning som finns i klassrummen. När det nya gymnasiet och Lillsidanskolan i västra Enköping står färdiga kommer behoven av övernattning på hårt underlag till stor del vara uppfyllda. Det som saknas i Enköping som stad är enklare vandrarhem eller enklare hotell anpassade för föreningar. Detta påverkar förutsättningarna för utvecklingen av lägerstaden, vilket påverkar besöksnäringens förutsättningar för att stärka platsvarumärket Enköping.

2022-09-15

Kultur och turism

Nuläge

Det finns ett antal lokaler för kultur och de är främst koncentrerade till centralort. Antalet lokaler och lokalyta för huvudbibliotek, scen och kulturskola har under lång tid varit konstant trots att befolkningen ökar. Lokaler i kransorter har succesivt blivit färre. De kombinerade folk- och skolbiblioteken i Grillby, Hummelsta och Lillkyrka har lagts ned. Idag finns enbart skolbibliotek i dessa kransorter. Biblioteksbusser ger service åt landsbygd, vårdboende och förskolor.

Lokalerna samnyttjas ofta med skolan, framförallt i kransort, men även i stadsdelarna. Det är en förutsättning för att ge invånare tillgång till service, särskilt till dem som bor i kransort och på landsbygden. Biblioteken i kransort är även platser för kulturaktiviteter och programverksamhet. Kulturskolan har verksamhet i samtliga kransortsskolor. Fritidsgård finns i Fjärdhundra och Hummelsta i skolans lokaler. Även i centralort samnyttjas lokaler. Träffpunkt Oasen för unga med funktionsvariationer i Omnias lokal.

Samnyttjande är fördelaktigt ur flera perspektiv. Det ger en god service, ökar nyttjandegraden och är kostnadseffektivt. Kyrkogatan 2 samnyttjas idag mellan Kulturskolan och estetiska programmet vid Westerlundska gymnasiet. Kulturskolan har även uppsökande verksamhet i grundskolor i Enköpings kommun. Detta sker i samarbete med skolan. För framtiden är det viktigt att befintliga lokaler bibehålls, att lokaler ersätts vid nybyggnationer (till exempel meröppet folk- och skolbibliotek i Örsundsbro) och att samnyttjande av lokaler sker på lika villkor.

Kulturskolan har en beräkningsmodell som inte följer befolkningsutvecklingen. För att bibehålla servicenivån, i takt med att antalet barn och unga ökar, behöver kulturskolans lokaler utökas.

Befintliga lokaler

- Joar Blå med huvudbibliotek, scen, biograf, konstfönster, möteslokal, Ågatan 22, Enköping
- Tingshuset Enköping med scen, konsthall och undervisningsrum.
- Museum och turistinformation, Rådhusgatan 3 Enköping
- Föremålsmagasinet i Barkan
- Tingshuset Örsundsbro
- Folk- och skolbibliotek i Fjärdhundra
- Meröppet folk- och skolbibliotek i Örsundsbro
- Kulturskolan (Vårfruskolan), Kyrkogatan 2
V-boden, fritidsgård och fritidsklubb, Västerledstorg 15
- Rombergagården, Rombergsgatan 13

Lokalbehov på kort sikt

Inom en treårsperiod finns följande behov:

- **Kulturhus Joar**
Bibehållen servicenivå/ volymökning
Renovering av befintliga hus och omställning av lokaler till ett välkomnande och tillgängligt kulturhus Joar. Lokalerna ger alla invånare och besökare möjlighet att ta del av och utöva kultur. I ett växande Enköping är renovering av stora teatersalongen, huvudbibliotek,

2022-09-15

biograf samt flytt av museet och turistinformation i huvudsak en bibehållen servicenivå. Huvudbibliotekets lokalyta har inte utökats sedan mitten på 1990-talet.
Status: Beslutad och i programhandlingsfas

- **Ny lokal för fritidsgård V-boden**

Bibehållen servicenivå

Förstudie för ny sporthall och fritidsgård är framtagen i samband med projektet ny grund- och grundsärskola i västra Enköping. Lillsidan är det bostadsområde i kommunen som har flest antal unga och fritidsgården är strategisk viktig för området och dess utveckling. Den demografiska utvecklingen visar att utvecklingen fortsätter. För att upprätthålla servicenivå behövs en större lokal som är anpassad för fritidsklubb och fritidsgård.

Status: Beslutad och i systemhandlingsfas

- **Ny lokal för meröppet folk- och skolbibliotek i Örsundsbro**

Bibehållen servicenivå.

Örsundsbro har idag ett bibliotek med funktionerna meröppet, folkbibliotek och skolbibliotek. Verksamhetens förutsättningar förändrades 2021 då lokalen delades av och ytan minskade för att ge plats åt skolans växande elevantal. Kommunens avsikt är att bygga en ny grundskola i Örsundsbro. Upplevelsenämnden har fattat beslut om ett nytt meröppet folkbibliotek på 300 kvm. Det bibehåller service åt alla invånare i alla åldrar vilket stärker språket, demokrati och möjlighet till möten och studier. Bibliotekslokalen kan med fördel samnyttjas mellan funktionerna meröppet bibliotek, folkbibliotek och skolbibliotek. Likväl för kulturaktiviteter och programverksamhet.

Status: Beslutad av upplevelsenämnden och i programhandlingsfasen. Projektet är en del av skolans projekt om ny grundskola i Örsundsbro.

Lokalbehov på lång sikt

Inom en 10-årsperiod ser upplevelseförvaltningen följande behov:

- **Lokaler för kultur i kransort**

Bibehållen servicenivå/förhöjd servicenivå/måluppfyllnad

För att invånarna i kransort och landsbygd ska känna att deras del av kommunen utvecklas, samtidigt som mål kring livslångt lärande och aktiviteter på fritiden uppfylls, så behöver servicenivån i kransort säkerställas. För att kunna ta del av kultur utan att resa in till Enköping så behövs lokaler för detta i kransort. Det är utpekat i det kulturpolitiska programmet. Det gäller meröppna folkbibliotek i kransort, kulturskolans möjlighet till undervisning i skolans lokaler och lokaler att arrangera aktiviteter inom kulturgarantin för förskolebarn för att nämna några exempel.

Såväl Enköping som de flesta kransorter växer och för att säkerställa kulturlivet behöver de befintliga kulturlokalerna finnas kvar. För att säkerställa utbudet till barn och unga behöver kulturen fortsatt få ta plats i skolans lokaler både på dagtid och kvällstid. I kransort med omland är skolans lokaler centrala för att alla barn och unga samt boende ska få möjlighet att ta del av kulturutbudet. För en bibehållen servicenivå behöver kommunens (skolans) lokaler utformas så att de kan samnyttjas.

2022-09-15

Inom en femårsperiod bör folk- och skolbiblioteket i Fjärdhundra få funktionen meröppet eftersom det ger invånarna en ökad tillgång till en redan befintlig lokal och verksamhet. Det bidrar även till att utveckla kulturaktiviteter och programverksamheten.

- **Lokalutrymme för bokautomater**

Bokautomat, ibland även kallad bokomat eller bibliomat, ökar bibliotekens tillgänglighet i kransort som idag saknar filialbibliotek. Med hjälp bibliotekslånekort kan låntagarna öppna automaten och låna böcker. Bokautomat är ett komplement till biblioteksbusen. De behöver en fysisk placering på 5 års sikt och placeras i kransort på en central plats där många passerar dagligen till exempel i anslutning till en idrottshall.

- **Samlingslokaler**

Det kulturpolitiska programmet pekar ut behov av samlingslokaler och platser för kulturella möten. Bibliotek, fritidsgårdar, skolor, äldreboenden och idrottsanläggningar. Samlingslokaler av olika slag är viktiga för både arrangörer och utövare.

- **Kulturell infrastruktur även på landsbygden utifrån volymökning och demografiska förändringar**

Ett stärkt och utvecklat kulturutbud på landsbygden är utpekat i flera strategier. Samlingsplatser med aktiviteter är viktig för utvecklingen av landsbygden och kransorterna. Kommunens lokaler i kransort är viktiga, men även befintliga bygdegårdar behöver ha en förhöjd servicenivå för att kommunens mål ska uppfyllas. Samverkan med lokalhållande föreningar och med satsningar på exempelvis teknisk utrustning och tillgänglighetsanpassningar kan lokalerna utvecklas. Olika finansieringsformer är aktuella och behöver samverka för att satsningen ska komma till stånd. Det kan vara kommunalt stöd och externa projektmedel på exempelvis teknisk utrustning och tillgänglighetsanpassningar.

Bilagor:

Sammanställning upplevelseförvaltningens lokaler (hyror och ytor)
Teknisk status-långsiktig planering för idrottsanläggningar